

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Protestáns etika

Egyetemi tanév 2025-2026

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeş - Bolyai Tudományegyetem
1.2. Kar	Református Tanárképző és Zeneművészeti Kar
1.3. Intézet	Református Tanárképző Zeneművészeti Intézet
1.4. Szakterület	Teológia
1.5. Képzési szint	Alapképzés
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	REFORMÁTUS VALLÁSPEDAGÓGIA
1.7. Képzési forma	nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve		Protestáns etika				A tantárgy kódja		TLM1503			
2.2. Az előadásért felelős tanár neve			Dr. Püsök Sarolta, habilitált egyetemi docens								
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve			Dr. Püsök Sarolta, habilitált egyetemi docens								
2.4. Tanulmányi év		III.	2.5. Félév		5.	2.6. Értékelés módja		V	2.7. Tantárgy típusa		AT

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor/projekt	2
3.4. Tantervben szereplő összóraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					
Vizsgák					
Más tevékenységek:					
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összóraszám					70
3.8. A félév összóraszám					126
3.9. Kreditszám					5

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	
4.2. Kompetenciabeli	

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák¹

¹ Választhat kompetenciák vagy tanulási eredmények között, illetve választhatja mindkettőt is. Amennyiben csak az egyik lehetőséget választja, a másik lehetőséget el kell távolítani a táblázatból, és a kiválasztott lehetőség a 6. számot kapja.

Szakmai/kulcs-kompetenciák	- coachingot és mentorálást folytat - emberi viselkedésre vonatkozó ismereteket alkalmaz - vallási szövegeket értelmez - szociális tanácsadást végez - megerősíti a pozitív magatartást - önvizsgálatra bátorítja a tanácsadáson részt vevő betegeket. - családi élettel kapcsolatos oktatást biztosít - támogatja a befogadást
Transzverzális kompetenciák	- filozófiai, etikai és vallási ismereteket alkalmaz - alkalmazza a kutatási etika és a tudományos integritás elveit a kutatási tevékenységek során - önértékelést végez - megbízhatóságot tanúsít

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	• Tájékoztatás az etika alapkérdéseiről, bevezetés a keresztyén etikába, a szemináriumok rendjén sajátos kérdések tisztázása a tízparancsolat mentén
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	• A vallástudomány a hit meghatározásakor mindhárom tudatfunkció, az értelem, érzelem és akarat együtthatásáról beszél. A cselekedeteket, az emberi viselkedést elsősorban az akarat tartományába rendljük, de a teológiai etika nem mondhat le a hit érzelmi és értelmi vonatkozásáról sem, amikor válaszait megfogalmazza. • A hallgatókkal megismerteti a filozófiai és teológiai etika közös kérdésfelvetéseit, fogalmait (lelkiismeret, törvény, norma, kötelesség, méltóság, autonómia, stb.) és módszereit, ugyanakkor rávilágít a különbségekre is • Az etikátörténeti bevezetőt követően a tíz parancsolat mentén haladva ismerkedhetnek meg a hallgatók a keresztyén etika két nagy kérdéskörével, az ember és Isten kapcsolatára vonatkozó, valamint a szociáletikai kérdésekkel

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A teológiai és bölcséleti etika	Előadás, PP	TÖRÖK 19-27, 27-42
2. A keresztyén etika története I.	– “ –	TÖRÖK 45-50, SZŰCS 91-96
3. A keresztyén etika története II.	– “ –	TÖRÖK 50-55, SZŰCS 96-100
4. A törvény	– “ –	TÖRÖK 56-67, SZŰCS 38-46
5. A lelkiismeret	– “ –	TÖRÖK 68-74, SZŰCS 48-56
6. I. és X. Parancsolat	– “ –	LOCHMAN 33-42; 150-163; SZŰCS 138-142; 242-249; RAVASZ 5-12, 67-73 DOUMA 15-28; 254-266; KÁLVIN II/8
7. II. Parancsolat	– “ –	LOCHMAN 44-51; SZŰCS 146-151; RAVASZ 12-17, DOUMA 30-57; KÁLVIN II/8

8. III. és IX. Parancsolat	– “ –	LOCHMAN 52-56; 136-149; SZŰCS 152-155; 154-160; RAVASZ 18-24, 59-66 DOUMA 59-74; 237-253; KÁLVIN II/8
9. IV. Parancsolat	– “ –	LOCHMAN 57-72; SZŰCS 160-188; RAVASZ 25-31, DOUMA 85-123; KÁLVIN II/8
10. V. Parancsolat	– “ –	LOCHMAN 73-87; SZŰCS 193-219; RAVASZ 32-38, DOUMA 124-158; KÁLVIN II/8
11. VI. Parancsolat	– “ –	LOCHMAN 88-105; SZŰCS 220-241; RAVASZ 39-44, DOUMA 159-187; KÁLVIN II/8
12. VII. Parancsolat	– “ –	LOCHMAN 106-120; SZŰCS 242-249; RAVASZ 45-51, DOUMA 186-215; KÁLVIN II/8
13. VIII. Parancsolat	– “ –	LOCHMAN 121-135; SZŰCS 249-251; RAVASZ 52-58, DOUMA 216-234; KÁLVIN II/8
14. A dolgozatírás etikai vonatkozásai	– “ –	

Könyvészet

Kötelező:

- Dr. SZŰCS Ferenc: *Teológiai etika*, Iránytű, Gödöllő, 1995
- TÖRÖK István: *Etika*, Free University Press, Amsterdam, 1988
- LOCHMAN, Jan Milic : *A szabadság útjelzői*, Kálvin Kiadó, 1993
- Dr. J. DOUMA: *Tíz parancsolat*, Iránytű, 1998
- *A Protestáns Etika Kézikönyve* (szerk. Fazakas Sándor): Kálvin és Luther kiadó, Budapest, 2017
- PÜSÖK Sarolta: *Akadémiai etika és integritás – gondolatok egy új egyetemi tantárgy margójára* – In. *Studia Univ. Babeş-Bolyai, Theologia Reformata Transylvanica*, Kolozsvár/Cluj-Napoca -Ro, 2021, Nr.2., pp. 95 –118.

Ajánlott:

- ANZENBACHER, Arno (1996): *Bevezetés a filozófiába*. Herder Kiadó, Budapest
- ARISZTOTELESZ: *Nikhomakhoszi etika*, Európa, Bp., 1997
- BOK, Sisella: *A hazugság*. Gondolat, Budapest, 1983
- BOLBERITZ Pál(1999): *Érték és etika* Magyar Kolping Szövetség, Budapest
- D. BONHOEFFER: *Ethik*, Chr. Kaiser, München, 1953
- Dr. BOLYKI János: *Újszövetségi etika*, Kálvin kiadó, Bp. 1998
- Dr. J. DOUMA: *Házasság és szexualitás. Válás. Abortusz*, Iránytű, 1998
- ECO, Umberto: *Hogyan írjunk szakdolgozatot?*
- FERENCZI Andrea: *Genetika-Génetika*, Harmat, 1999
- FRAME, John M.: *Medical Ethics*, Presbyterian and Reformed Publishing Company, Phillipsburg, New Jersey
- GRENZ, Stanley J.: *The Moral Quest – Foundations of Christian Ethics*, InterVarsity Press, Downers Grove, Illinois, 1997
- HÁRSING László: *Az európai etikai gondolkodás*, Bíbor kiadó, Miskolc, 2001
- HONECKER, Martin : *Grundriss der Sozialethik*, Walter de Gruyter, Berlin-New York 1995
- MACINTYRE, Alasdair (2012): *Az etika rövid története*. Typotex Kiadó, Budapest ISBN: 963
- NYÍRI Tamás: *Alapvető etika*, Szent István Társulat, Bp., 1994
- PÜSÖK Sarolta: *“Frauenwürde als Menschenwürde”: Die Problematik der Sünde in Tolstois Auferstehung bezüglich der Beziehung zwischen den Hauptpersonen*– In. *Women and Religion – Dignity of the Woman as Dignity of the Human Being*, Cluj, Verbum, 2011, pp.193-203.,

PÜSÖK Sarolta: <i>A teológus műhelyében (bibliai szövegek hermeneutikai vizsgálata, etikai vonzatok)</i> – In: Studia Univ. Babes-Bolyai, Theologia Reformata Transylvaniensis, 2002 – 2003, Nr.3., 31-45. PÜSÖK Sarolta: <i>Az ember halálon innen és túl</i>, in: Református Szemle, Cluj-Napoca, 2004, Nr.5., 502-509. PÜSÖK Sarolta: <i>Közöny, avagy Nód földjén más is lehetséges?</i>– in: Studia Univ. Babes-Bolyai, Theologia Reformata Transylvaniensis, 2001-2002, Nr.2., 19-24. PÜSÖK Sarolta: <i>Művészet, képrombolás, reformáció és a képi megjelenítés létjogosultságáról</i> – in: Studia Univ. Babes-Bolyai, Theologia Reformata Transylvaniensis, 2001-2002, Nr.1., 139-150. PÜSÖK Sarolta: <i>Vallás, vallások és etika viszonya</i>, in: Református Szemle, Cluj-Napoca, 2005, Nr.3., 306-317. PÜSÖK Sarolta: <i>Munka, Hivatás keresztyén szemmel</i> – in: Calendarul Reformat din Ardeal (Erdélyi Református Kalendárium), Cluj-Napoca, 2001, 84-89. ROKAY Zoltán (2009): <i>Etika. Tudományelmélet</i>. Jel Kiadó, Budapest ISBN: 963 9670 600 SEBESTYÉN, Jenő: <i>Református Etika</i>. Budapest–Gödöllő, Iránytű, 1993. TURGONYI Zoltán (2012): <i>Etika</i>. Kairosz Kiadó, Budapest ISBN: 963 662 566 5		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A. 1. szeminárium sorozat	beszélgetés, munkabeosztás	
Bevezető beszélgetés	a hallgatók referátumai – ill. ezek megbeszélése, etikai dilemmák elemzése, megoldása csoportmunkában	1 h
Bevezetés a tudományos kutatás etikájába	– “ –	1 h
Az értékek kezelése	– “ –	2 h
Hamisítás, plágium	– “ –	2 h
Tévedések, hibák	– “ –	2 h
Ötletek eltulajdonítása	– “ –	2 h
Tudományos közlés	– “ –	2 h
Társszerzőség kérdése	– “ –	2 h
B. 2. szeminárium sorozat		
14x1 h Az előadások tematikájához társuló szemináriumok	– “ –	14x1h
Könyvszét: ibidem		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A vallásstanári hivatás kihívásai közé tartozik, hogy mind a diákok, mind a környezet kérdően tekint a vallásstanárra, ha etikai dilemmákkal szembesül. Használható útmutatásokat csak akkor nyújthat, ha ismeri az etikátörténet használható mintáit, ha jártas az etikai kérdések problémamegoldó módszereiben, ugyanakkor másokkal is meg tudja értetni döntései mértékét, és tisztán, közérthetően tud érvelni ezek mellett. A tantárgy órákra lebontott tanmenete ezekre az igényekre válaszol.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Minden vizsgakérdésnél legalább a min. átmenő jegy elérése	Szóbeli vizsga	80%
10.5 Szeminárium / Labor	Értelmes, világos előadásmód, szakszerű érvelés	Kiselőadások tartása a szemináriumok témáiból, dolgozatírás, ill. csoportmunka	A vizsgára jelentkezés feltétele, ill. a jegy 20%

		(szövegelemzés, vita, etikai dilemmák)	
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
Az egyes témakörökhöz kapcsolódó kérdések 50%-ának a megválaszolása az előadások ill. a kötelező szakirodalom alapján.			

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)²

	A fenntartható fejlődés általános ikonja							

Kitöltés időpontja:

2025.04.30.

Előadás felelőse:

Dr. habil. Püsök Sarolta, egyetemi docens

Szeminárium felelőse:

Dr. habil. Püsök Sarolta, egyetemi docens

Az intézeti jóváhagyás dátuma:

...

Intézetigazgató:

Dr. Péter István

² Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az [SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban](#) történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többit, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.